

Л.В.

ЖИТТА

ШЕРУЧЕНКА.

Г. П. БОБН

Петербург, року 1914.

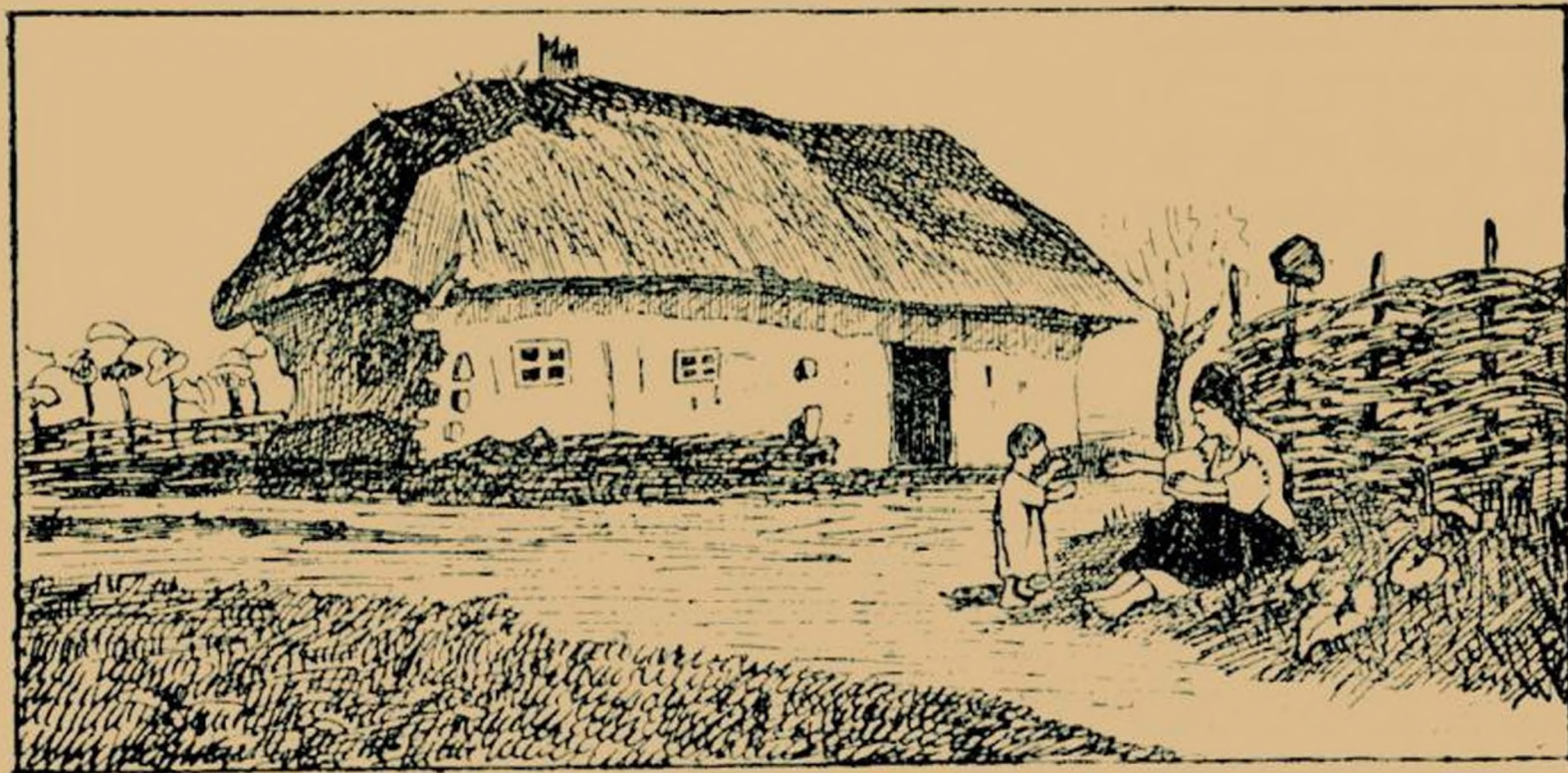
Друкарня Бр. В. та И. Линників. Гончарна, 7.

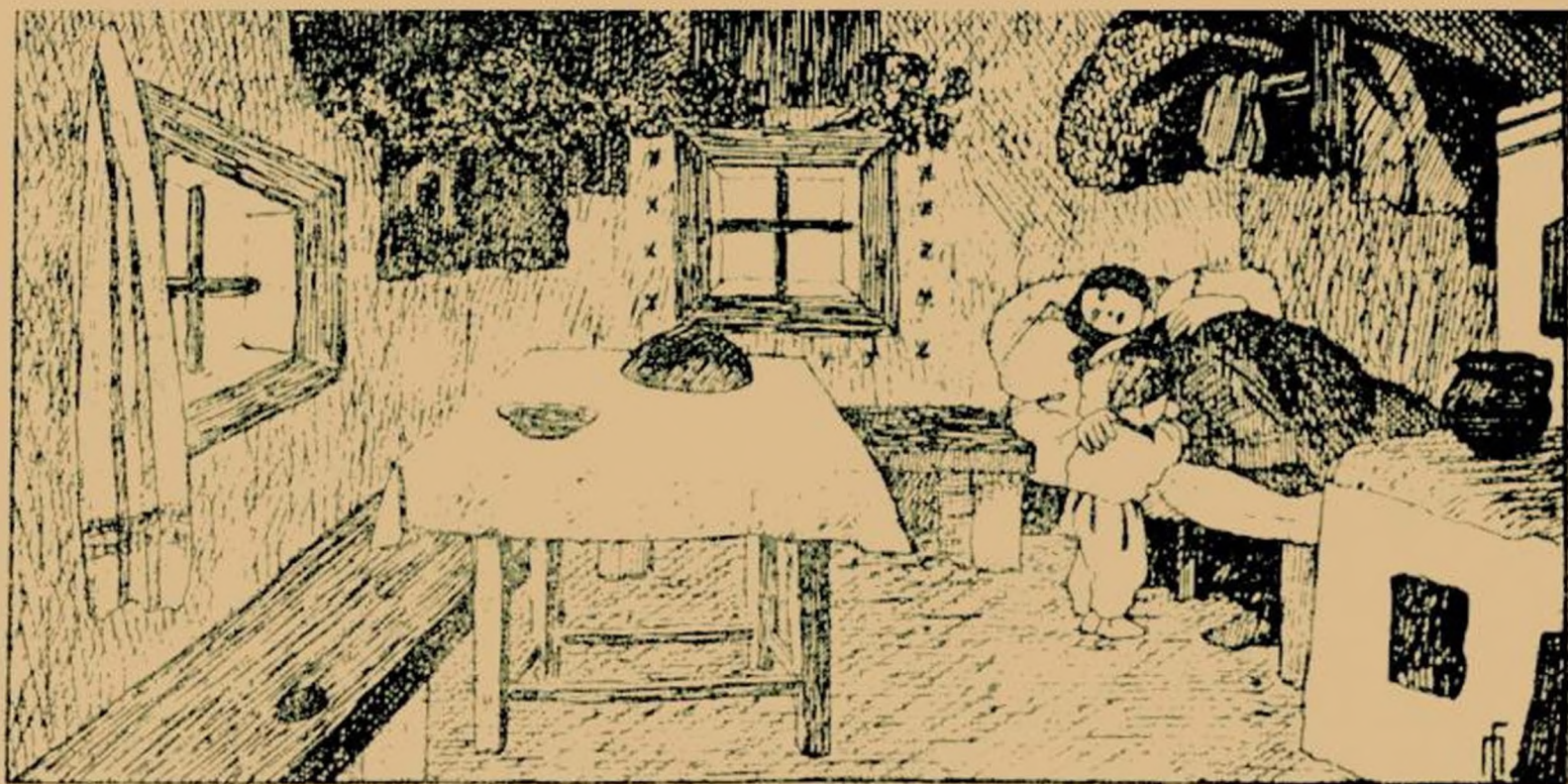
ЖИТТЯ ШЕВЧЕНКА.

Хто з нас не читав «Кобзаря»? Написав ту книжку Тарас Шевченко.

Він був з простих людей і народився давно,— вже сто років тому буде. В ті часи у нас була

панщина: люди були панські, робили на панів дурно і називалися кріпаками. Такими кріпаками були і Шевченки, і бідували вони тяжко, — часто і шматка хліба не було в хаті. Поки ще жива була Тарасова мати, не знав він великого лиха; жа-

діла вона його, доглядала, знайде було час і по-
бавитись з ним, і приголубити його; а він з того
найбільше був радий. І убога хатина була йому
миліша за розкішні палати. Але від нужди та
тяжкої праці занемогла мати і померла: а не-

привітна, лиха мачуха не любила Тараса, і не раз йому доводилося гірко плакати через неї. Коли йшов Тарасові дванадцятий рік, помер його батько, і зостався Тарас кругом сиротою.

Та не дав він собі пронасти. Мав він велику охоту до науки. Але путящих вчителів не було тоді по селах. Вчителі ті не стільки вчили, скільки били і загадували носити воду, рубати дрова то-що. Все ж Тарас скоро вивчився читати та писати, бо був дуже здатний до науки. Сховається було де-небудь у бур'янні або вижене череду за село, сяде собі в

холодочку та читає чи змальовує з книжки; а було в його аж кілька таких мальованих книжечок.

Страх як хотілося йому стати малярем і малювати образи. Втік він од мачухи у друге село до маляра-дяка, шукав малярської науки: та замість того взяли його до наца на послуги: був він панський кріпак, — то пан міг робити з ним що лиш захоче. Та Тарас не кинув своєї думки. Сидить було він у панському передпокою, і тільки пан кудисьдому, — він зараз заходиться малювати. За отаке малювання раз пан звелів вибити його різками.

Скоро пан побачив, що нічого з Тарасом не вдіє, і думає собі: навчиться малювати, то буду

мати з того вигоду. От і оддав Тараса до маляра вчитися, аж у столицю, в Петербург. Та яка там була наука: хазяїн послав його мастити дахи та парканн. Але охота в Шевченка не пропадала: він вчився малювати самотужки, коли видасться вільна година: вночі, бувало, як усі полягають

чати, засвітить він каганець і малює та читає; або де на вулиці та в саду міському змальовує, що побачить. Так одного разу за тим малюванням в саду побачив Тараса один земляк художник Лошенко, звів його з добрими людьми і ті викупили його у пана з кріпацької неволі.

Став Шевченко вільною людиною, почав вчи-

тись в найвищій малярській школі і вийшов звідти не аби-яким художником. Разом береться

Шевченко і до другої науки: багато читає книжок та вчиться, з усієї сили вильнує, щоб зробитись освіченою людиною.

Отак бідний сирота сам собою вибився в люде. Але Шевченко не забув, що він з простих людей. Він бачив, як тяжко живеться простому народові, і

почав обстоювати за народ, за правду. Про те він і на своїх картинах змальовував, і писав у книгах

та рідній мові. Отими писаннями вславився Шевченко більше, ніж малярством, і за них знають його по всьому світі.

В своїх писаннях Шевченко гужив, що рідний народ його в зрінацькій неволі, темний і збогний: дорікав напам і радив м, щоб вони поводитися з людь-ли по-людськи, по Божому: «обніміте, брати мої, наймень-шого брата: . . . благав він. Ка-зав усім українцям, щоб дохо-щили доброї науки та не забу-зали за своє рідне: «учітесе, брати мої, думайте, чигайте, і гужому научайтесе й свого не цурайтесе». Сам Шевченко кохав свій рідний край і всіх земляків гавчав любити Україну: «свою Україну любіть,

любить її, за неї Господа молити". І так він щиро писав про те все, що усім подобалось, усі читали та вичували на пам'ять. Писання ті видруковано окремою книжкою, і назвав ту книжку Шевченко «Кобзарем».

Аж тут сталося з Шевченком тяжке лихо. За деякі писання послали його простим солдатом далеко-далеко, у Киргизський степ; а військова служба тоді була дуже тяжка та довга, — цілих 25 років! Тяжко було тут Шевченкові: не давали

йому нічого ні писати, ні малювати: стерегли, щоб не було у його ні паперу, ні чорнила, ні

олівця, пі фарб. Тільки й утіхи було йому, що
сховається де під вербою або в бур'янні, щоб ніхто
не бачив. згадає про рідну Україну та крадь-

кома щось напише або намалює; а після те ховає він у чоботях, за халявою.

Пустили Шевченка з салдатів аж коли йому було 45 років. Забрано його молодим та здоровим, а вернувся він кволий, немічний, наче старий дід. Здоровля у його вже не було, і скоро через яких чотири роки Тараса Шевченка не стало.

Умер Шевченко в Петербурзі, але заповів, щоб поховали його на Україні, бо він любив її більш за все на світі. Він писав: «Як умру, то поховайте мене на могилі, серед степу широкого, на Україні милій: щоб лани широкоцолі і Дніпро, і кручі було видно, було чути, як реве ревучий». Земляки вволили волю Шевченкову, перевезли

гіло його на Україну і поховали тут над Дніпром, на високій могилі, недалеко од міста Канева, на Київщині. І багато людей їздять поклонитися його могилі.

Видавництво „Жашнік”

Мальовані казочки:

1. Бідний Вовк (16 малюнків).	16. Життя Т. Шевченка (10 мал.).
2. Цап та Баран (14 мал.).	17. «Колядничок» (з мал. та нотами).
3. Пан Коцький (16 мал.).	
4. Рукавичка.—Заяць і Лев.—Лисичка і Рак (16 мал.).	
5. Ріпка (17 мал.).	
6. Соломяний Бичок (14 мал.).	
7. Кривенька Качечка (14 мал.).	
8. Коза-Дереза (16 мал.).	
11. Червона Хусточка (14 мал.).	
15. «Кобзарик» Т. Шевченка (14 мал.).	
	ДРУКУЮТЬСЯ:
	9. Собака і півень (14 мал.).
	10. Горобець і Билина (14 мал.).
	12. Хобіаси (18 мал.).
	13. Цапенята-Брузенята (14 мал.).
	14. Івасик-Телесик (14 мал.).

Кожна книжечка по копійці.

„Коза-Дереза“, розкішне видання з кольоровими малюнками Г. Павловича. 75 коп.

Склад: СПБ., Петерб. Стор., Б. Пр., 1. „Українська Книгарня“